

[Avaleht](#) > ... > [Teie Õigused](#) > [Süüdistatavad \(kriminaalmenetlused\)](#) > 1 - Minu õigused uurimise ajal

1 - Minu õigused uurimise ajal

A. Kas uurimist mõjutab see, et ma olen välisriigi kodanik?

Jah, peamiselt seetõttu, et asjakohased on mõned lisaõigused ja -tagatised (vt ka *allpool*).

B. Millised on uurimise etapid?

i. Tõendite kogumise etapp / uurijate volitused

Politsei tegevus kriminaaluurimistes on sätestatud kriminaalmenetluse seadustiku artiklites 347–357; prokuröri tegevust reguleerivad kriminaalmenetluse seadustiku artiklid 358–378.

ii. Kahtlustatavana kinnipidamine

Kriminaalmenetluse seadustiku artiklis 384 on sätestatud, et kui tegemist pole ilmselgete juhtudega – mille korral kriminaalpolitsei vahistab kahtlustatava, kes tabati toime panemast kuritegu, mille eest vahistamine on kohustuslik või valikuline – ning on konkreetseid tegureid, mis kasvõi seoses kahtlustatava tuvastamise võimatusega osutavad sellele, et põgenemise oht on põhjendatud, annab prokurör esialgse vahi alla võtmise korralduse või – enne kui prokurör on uurimise üle võtnud – kriminaalpolitsei võtab omal algatusel esialgselt vahi alla selle isiku, keda põhjendatult kahtlustatakse sellise kuriteo toimepanemises, mille eest on õigusnormides ette nähtud eluaegne vangistus või vähemalt kaheaastane ja kuni kuueaastane vangistus, või sellise kuriteo toimepanemises, mis on seotud sõjaliste relvadega ja lõhkeainetega või mis on toime pandud terrorismi, sealhulgas rahvusvahelise terrorismi, või demokraatliku korra õõnestamise eesmärgil.

iii. Küsitlemine

Isegi kui uurimisalune isik on kahtlustatavana või muul põhjusel kinni peetud, osaleb ta vabatahtlikult küsitlemises ning tema suhtes kohaldatakse vajalikke kaitsemeetmeid, et vältida põgenemise või vägivalda ohtu; kasutada ei tohi meetodeid või tehnikaid, mis võivad mõjutada enesemääramisvabadust või muuta võimet asjaolusid mäletada ja hinnata, isegi kui saadud on küsitletava nõusolek.

iv. Eelvangistus

Kriminaalmenetluse seadustiku artiklites 272–315 on sätestatud eelvangistus ja muud tõkendid. Tõkendite süsteemi reguleerivad asjakohasuse ja proportsionaalsuse põhimõtted, mille alusel peab kohtunik meetmete määramisel üldjuhul võtma arvesse ühelt poolt iga meetme konkreetset sobivust asjaomase juhtumi ettevaatusnõuete laadi ja ulatuse seisukohast ning teiselt poolt peab iga meede olema proportsionaalne asjaolude ulatusega ning karistusega, mis on määratud või võidakse määrata.

C. Millised õigused on mul uurimise ajal?

i. Kas mul on õigus kasutada tõlki ja lasta dokumente tõlkida?

Jah, vastavalt kriminaalmenetluse seadustiku artiklile 143.

ii. Kas mul on õigus saada teavet ja tutvuda toimikuga?

Sellega seoses tuleks üldiselt märkida, et kahtlustatavale ja tema valitud kaitsjale esitatav teade kohtueelse menetluse lõpetamise kohta sisaldab nende asjaolude lühikokkuvõtet, millega seoses menetlus algatati, teavet väidetavalt rikutud õigusnormide kohta ning akti koostamise kuupäeva ja kohta; selles märgitakse ka, et tehtud uurimistega seotud dokumendid on esitatud prokuratuurile ning et kahtlustataval ja tema kaitsjal on õigus nendega tutvuda ja neist koopiaid teha; lisaks esitatakse konkreetsed eeskirjad õiguse kohta saada teavet ja tutvuda toimikus sisalduvate dokumentidega, eelkõige seoses küsitlemise korraldusega või tõkendi kehtestamisega.

iii. Kas mul on õigus kaitsjale ja õigus teavitada kolmandat isikut oma olukorrast?

Kahtlustataval/süüdistataval on õigus määrata kuni kaks kaitsjat; kahtlustatavat/süüdistatavat, kes pole kaitsjat määranud või kellel puudub kaitsja, abistab ametlikult määratud kaitsja. Kontrollide ja läbiotsimiste suhtes kohaldatakse konkreetseid sätteid, mis käsitlevad muu hulgas asjaomase isiku õigust esindaja abile, kui see on hõlpsasti kättesaadav ja sobilik.

iv. Kas mul on õigus saada tasuta õigusabi?

Jah, kui täidetud on asjakohastes kehtivates õigusnormides sätestatud tingimused.

v. Mida on oluline teada seoses järgmisega:

a. süütuse presumptsioon

Itaalia põhiseaduse artiklis 27 on sätestatud, et süüdistatavaid ei tohi käsitada süüdi olevatena enne lõpliku kohtuotsuse tegemist;

b. õigus vaikida ja õigus ennast mitte süüstada

Sellega seoses tuleks muu hulgas märkida, et enne küsitlemise algust tuleb isikuid teavitada, et nende antud ütlusi võidakse alati kasutada nende vastu ja et – kui välja arvata kohustus esitada oma andmed – neil on õigus jätta mis tahes küsimustele vastamata, kuid menetlus jätkub; kui neid sätteid on rikutud, muutuvad küsitletu antud ütlused kasutuskõlbmatuks;

c. tõendamiskohustus

Üldjuhul lasub süüdistusakti, kriminaalvastutuse ja karistuse või tõkendi kohaldamisega seotud asjaolude tõendamiskohustus prokuröril.

vi. Millised on laste menetluslikud eritagatised?

Laste või noorte suhtes algatatud kriminaalmenetlust käsitlevad eeskirjad on sätestatud presidendi 22. septembri 1988. aasta dekreedis nr 448, milles on eelkõige sätestatud süsteem, mis on nii kohtueelses menetluses kui ka kohtumenetluses kasulikum kahtlustatavale/süüdistatavale.

vii. Millised on haavatavate kahtlustatavate menetluslikud eritagatised?

Üldjuhul kohaldatakse tavapäraseid eeskirju üksikisiku asjaomaste õiguste kaitse kohta.

D. Millised tähtajad on kriminaaluurimisele sätestatud seadusega?

Kui prokurör ei taotle uurimise lõpetamist, siis üldjuhul peab ta algatama kriminaalmenetluse kuue kuu jooksul alates kuupäevast, mil kuriteo eest vastutavaks peetava isiku nimi sisestatakse teatatud kuritegude registrisse; kriminaalmenetluse seadustiku artikli 407 lõike 2 punktis a nimetatud kuritegude korral (organiseeritud

kuritegevus, terrorism, tulirelvade või uimastitega seotud kuriteod ja muud rasked kuriteod) pikendatakse seda tähtaega ühe aastani. Igal juhul võib prokurör enne tähtaja möödumist paluda eeluurimiskohtunikul eelnimetatud tähtaega pikendada, kui pikendamine on põhjendatud; prokuröriil on üldjuhul võimalik taotleda täiendavat pikendamist eriti keerukate uurimiste korral või kui uurimise lõpuleviimine eelnevalt pikendatud tähtaja jooksul on objektiivselt võimatu; eeluurimiskohtunik võib lubada pikendamist kuni kuue kuu kaupa. Üldjuhul ei tohi aga kohtueelne menetlus, sealhulgas mis tahes pikendused, kesta kokku kauem kui 18 kuud. Maksimaalne kestus on siiski kaks aastat, kui kohtueelne menetlus on seotud artikli 407 lõike 2 punktis a osutatud kuritegudega või kui tegemist on õigusnormides sätestatud muude konkreetsete piiratud juhtudega.

E. Milliseid ettevalmistusi tehakse kohtueelse menetluse ajal, kaasa arvatud eelvangistuse alternatiivid ja võimalus kinnipeetava üleviimiseks päritoluriiki (Euroopa järelevalvekorraldus)?

Lisaks eelvangistusele võidakse määrata järgmisi tõkendeid: riigist lahkumise keeld, kohustus kriminaalpolitseile aru anda, kõrvaldamine perekonna eluasemelt, keeld minna kohtadesse, kus ohver korrapäraselt käib, keeld või kohustus elada kindlaksmääratud aadressil, koduarest, emade puhul eelvangistus asutustes, kus kehtib leebem kinnipidamiskord, eelvangistus ravi-asutuses.

■ Viimati uuendatud: 27/09/2024

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.